

[Wilhelm]

kommissorium for de pågældende forhandlinger?«

Skriftlig begrundelse

Under indtryk af den voksende offentlige kritik af eneretsbevillingen og dens konsekvenser, økonomiske såvel som efterforsknings-, indvindings-, beskæftigelses- og valutamæssige, har regeringen i de seneste måneder tilkendegivet, at den i hvert fald i et vist omfang vil forsøge at rette op på disse forhold i forbindelse med de forestående forhandlinger om en oliekontrakt mellem DUC og DONG.

Der findes imidlertid i det nuværende aftalekompleks ingen mulighed for at stille krav f. eks. vedrørende efterforskningsintensiteten eller DUCs ordreplacering i forbindelse med investeringerne på de danske olie- og gasfelter.

Og hvad angår inddragelse af den merfortjeneste, som er resultat af realprisstigningerne på olie, har DUC og A. P. Møller klart i forbindelse med gaskontrakten af 9. februar 1979 tilkendegivet, at man betragter afgiftsbestemmelserne i eneretsbevillingen som udtømmende, og at man således ikke kan godkende, at staten skulle kunne afgiftsbelægge eller beskatte DUC yderligere, bortset fra almindelig forhøjelse af selskabsskatten eller anden form for generel beskatning. Og hvad dette sidste angår, vil ingen generel skatteregel kunne udformes sådan, at den medfører en fuldstændig inddragelse af den merfortjeneste, som skyldes realprisstigningen på olie, således som regeringen i forbindelse med indgåelse af gaskontrakten hævdede at man havde mulighed for.

Hvordan man end vender og drejer det, kan de hensigter, regeringen har givet udtryk for i den seneste tid, ikke opfyldes uden ensidig ændring af bevillingsforholdene eller trusler om sådan ensidig ændring af bevillingsforholdene og viljen til i givet fald at tage en retssag på det.

På denne baggrund finder jeg, at det vil være en omgåelse af undergrundslovens bestemmelse om nedsættelse af et rådgivende undergrundsudvalg, hvis regeringen begiver sig ind i denne proces uden på forhånd at nedsætte et sådant udvalg og få godkendt sit forhandlingsmandat.

Det vil være helt uacceptabelt, om regeringen først undervejs i forhandlingerne tilkendegiver, at det har vist sig nødvendigt at ændre bevillingsforholdene, og således først nedsætter udvalget, når situationen i et vist omfang er låst fast. Det ville i øvrigt stride mod tidligere praksis.

Dertil kommer, at regeringen i de forestående forhandlinger ikke har noget andet trumfkort over for A. P. Møller og DUC end den politiske vilje til at stramme eller inddrage bevillingen. Denne vilje må manifesteres ved et forhandlingsmandat, som har støtte i befolkningen og i et flertal i folketinget, hvis den skal kunne bruges til noget under forhandlingerne.

Af ministerens svar på det stillede spørgsmål vil man således også kunne læse, om de seneste måneders spillet med musklerne er alvorligt ment eller det ligesom i 1976 blot er et spil for galleriet som ouverture til en ny tragikomisk farce omkring landets energiresourcer, som retmæssigt må tilhøre den danske befolkning.

Wilhelm (VS):

Der har i de seneste måneder, nærmere bestemt ca. fra valgkampens begyndelse i efteråret, været en lang række proklamationer fra regeringen i retning af, at man ville gøre noget ved de mærkelige eneretsbevillingsforhold omkring de danske energiråstoffer i Nordsøen og i det hele taget i undergrunden. Der har været direkte udtalelser, der har været sivninger og avisgætterier, og der har undertiden været indbyrdes modstridende proklamationer, men det interessante er, at fælles for dem alle sammen er i virkeligheden, at hvis man vil forfølge de mål, regeringen dér undervejs har antydnet, forudsætter det en ændring af eneretsbevillingen eller de tilhørende aftaler, som jo er en del af bevillingskomplekset. Det gælder, både hvis man vil have mere intensiveret efterforskning, hvis man vil have hurtigere tilbagelevering af arealer, hvis man vil have statslig deltagelse, hvis man vil komme med særskat eller særavgift, hvis man vil sikre en bestemt ordreplacering til de større projekter derude, og hvis man vil gå mere radikalt til værks, som disse meddelelser om, at man har ladet kammeradvokaten kigge på mulighederne for at ekspropriere, kunne tyde på. Det